Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Mevrouw ir. C.E.G. van Gennip
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum *22 november 2023*
betreft *Geannoteerde agenda Formele Raad WSBVC 27-28 november 2023*
ons kenmerk *174211U*

Geachte mevrouw Van Gennip,

De leden van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief met de Geannoteerde Agenda voor de Formele Raad WSBVC op 27 en 28 november 2023 in Brussel.[1] Naar aanleiding van deze brief hebben de leden van de fractie van de **BBB** nog een aantal vragen en opmerkingen.

Vragen van de leden van de BBB-fractie:

A. Herziening Coördinatie Verordening Sociale Zekerheid
In de brief wordt gesproken over een aantal uitgangspunten zoals:
a. Het streven naar een "goed werkend systeem m.b.t. notificatieplicht".
b. Het "zoveel mogelijk beperken van de administratieve lasten".
c. Geen "onevenredige administratieve lasten".
d. Zo "kort mogelijke" exportduur van de uitkering.
e. Maatregelen gericht op activering "richting arbeid".
f. "Verbetering" van de handhaving.
g. Het werken met een "reflectieperiode".

De leden van de **BBB**-fractie hebben hierbij de volgende vragen:
Voor zowel een effectieve onderhandeling alsmede het verkrijgen van relevante input van de Eerste Kamer is het wenselijk dat uitgangspunten concreter zijn gedefinieerd en gekwantificeerd.
1) Is er reeds nagedacht over wat deze uitgangspunten in de praktijk inhouden en zo ja, kan dit worden gedeeld?
2) Indien e.e.a. niet gedeeld kan worden, waarom niet?
3) Indien de uitgangspunten nog niet nader gespecificeerd zijn, wanneer zal dat geschieden, zodanig dat de Eerste Kamer er nog inhoudelijk over kan spreken?

B. EU-voorstel Richtlijn verbetering van arbeidsvoorwaarden bij platformwerk
In de brief wordt melding gemaakt van het feit dat de standpunten m.b.t. "het algoritmisch" management dicht(er) bij elkaar liggen. Voor wat betreft "het weerlegbaar rechtsvermoeden" geldt: "Met dit voorstel volgt het Europees Parlement, net als de Raad, de structuur van het weerlegbaar rechtsvermoeden zoals voorgesteld door de Europese Commissie. Inhoudelijk wijkt het voorstel echter af van

[1] Kamerstukken I 2023/2024, 21501-31, BL.

zowel het oorspronkelijke voorstel van de Europese Commissie als de Raadspositie. Het gaat dan om aspecten zoals de criteria voor de activering van het rechtsvermoeden, uitzonderingen op toepassing van het rechtsvermoeden en de schorsende werking van het rechtsvermoeden".
In het kader van onderhandelingen valt goed te begrijpen waarom bepaalde posities niet publiekelijk tentoongespreid dienen te worden.

Vraag van de leden van de BBB-fractie:
1. Wanneer kan de Eerste Kamer tijdig, volledig en transparant worden geïnformeerd zodat deze haar werkzaamheden naar behoren kan vervullen zonder met een fait accompli te worden geconfronteerd of onder tijdsdruk een besluit moet nemen?

In de brief lezen de leden van deze fractie:
"Naar verwachting zal het Spaanse voorzitterschap het Coreper na de triloog van 9 november vragen om mandaat voor de volgende triloogbesprekingen.

Vraag:
2. Wat wordt exact bedoeld met een mandaat, en op welke wijze kan dit de besluitvorming in de Raad namens de minister of de besluitvorming in de Eerste Kamer beïnvloeden of doorkruisen?

In uw brief schrijft u (op pag. 4): "Ik blijf me ook in de triloog inzetten voor een effectieve richtlijn die een goede balans biedt tussen de duurzame ontwikkeling van platformbedrijven en de daadwerkelijke bescherming van werknemers. Ik zie het aangepaste voorstel van het Europees Parlement over het weerlegbaar rechtsvermoeden zoals opgenomen in het eerdergenoemde non-paper, als een eerste stap in de goede richting om tot een akkoord te komen. Er zullen echter aanvullende stappen nodig zijn om te komen tot een triloogakkoord. Ook onder het nieuwe voorstel van het Europees Parlement vallen er nog te veel echte zelfstandigen onder het weerlegbaar rechtsvermoeden. Indien de gelegenheid zich voordoet, zal ik voorstellen steunen om het rechtsvermoeden meer in lijn te brengen met het originele Commissievoorstel. Daarbij zal ik rekening houden met het krachtenveld in de Raad."

De leden van de BBB-fractie merken het volgende op:
A) Er zijn platforms die vraag en aanbod koppelen van wat evident als "tijdelijk" werk kan worden gezien en waar uitzendbureaus actief waren/zijn.
B) Er zijn ook initiatieven waarbij het "platform" meer doet dan vraag en aanbod koppelen maar ook als "partij "optreedt door de wijze waarop werk wordt verricht, waar en wanneer het wordt verricht en soms ook met welke hulpmiddelen (kleding, vervoer, digitale systemen), zoals Uber.
C) Daarnaast zijn er bedrijven die met behulp van software de aanbodzijde van werk (zowel zzp als werknemers van detacheerders) en de vraagzijde (vaak namens de opdrachtgever, de materiele werkgever) bij elkaar brengen, waar urenregistratie en contractering d.m.v. bijvoorbeeld een VMS systeem worden gefaciliteerd.
Voorkomen moet worden dat het bereik van de Richtlijn zich uitstrekt over de verkeerde doelgroepen.

De leden van de BBB-fractie hebben hierover de volgende vragen:
3. Is er sprake van een gesloten definitie wat "platform" betekent? Is er een gesloten definitie van de onderscheiden hoofdactiviteiten van de platforms? Bent u het ermee eens dat zonder deze gesloten definities en per definitie onduidelijkheden zullen blijven bestaan die door de onderscheiden platforms juridisch zullen worden aangevochten?
4. Kunt u aangeven in welke mate dit "Richtlijndossier" niet tevens de op dit moment aanhangige ZZP-wetgeving overlapt, doorkruist en hoe bewaakt wordt dat deze dossiers gescheiden blijven?

C. Algemene oriëntatie Richtlijn invoering Europese gehandicaptenkaart en Europese gehandicaptenparkeerkaart

In uw brief schrijft u op pag. 5: "De lidstaten mogen volgens het voorstel zelf bepalen wie zij erkennen als persoon met een beperking en wie daarmee in aanmerking komt voor de gehandicaptenkaart en de gehandicaptenparkeerkaart. Daarnaast bepalen de lidstaten ook welke speciale voorwaarden en/of preferentiële behandeling zij toekennen aan de kaarten, idem voor private aanbieders van speciale voorwaarden en/of preferentiële behandeling. Ook worden de lidstaten zelf verantwoordelijk voor de afgifte van de kaarten, de bescherming van persoonsgegevens van mensen met een beperking, het bepalen van de sancties in het geval de richtlijn niet wordt nageleefd en moeten de lidstaten alle nodige maatregelen nemen om elk risico op vervalsing en misbruik van de kaarten te voorkomen. Tot slot doet het voorstel geen afbreuk aan de bevoegdheid van de lidstaten om naast de voorgestelde Europese kaarten op nationaal, regionaal of lokaal niveau een certificaat, gehandicaptenkaart of enig ander formeel document voor personen met een beperking uit te reiken.

De leden van de BBB-fractie hebben hierover de volgende vraag:

5. Welk probleem lossen we op met deze nieuwe centrale bemoeienis vanuit de EU, tegen welke kosten voor burger én uitvoerder. Kunt u daar duidelijkheid over verschaffen? De wetgeving in Nederland over dit onderwerp is voldoende. Kunt u toezeggen dat de nieuwe EU wet geheel in lijn is met wat in Nederland staande praktijk is en dat de nieuwe EU wet voor Nederland dus niets toevoegt en derhalve ook voor Nederland geen extra verplichtingen oplegt?

D. Aanname Raadsconclusies over de digitalisering van de coördinatie van de sociale zekerheid, om de uitoefening van de socialezekerheidsrechten in de EU te vergemakkelijken en de administratieve lasten te verlichten

Naar aanleiding van de concept-Raadsconclusies over digitalisering bij de coördinatie van sociale zekerheid, met een focus op het faciliteren van socialezekerheidsrechten binnen de EU en het verlichten van administratieve lasten (pag. 6) merken de leden van de BBB-fractie het volgende op: Omdat sociale zekerheidsregels, wetten e.d. vooralsnog een sterk nationaal karakter hebben is onduidelijk waarom gestart wordt met digitalisering van "de coördinatie" van "de Sociale Zekerheid" en begrijpen wij vooralsnog niet het nut en noodzaak van een allesomvattend Europese aanpak.

Deze leden hebben hierover de volgende vragen:

1. Om welke coördinatie van welke gemeenschappelijke sociale zekerheid gaat het?
2. Van welke instantie(s) met welke?
3. Welk probleem wordt er met deze digitalisering aangepakt?
4. Wat zijn de directe implementatie en uitvoeringskosten om e.e.a. op te pakken?
5. Wat is de gekozen IT-oplossing?
6. Is er een *feasibility study* gedaan of wordt deze gedaan alvorens tot een groen licht te komen?
7. Hoe is e-privacy gewaarborgd?

E. Aanname Raadsconclusies over de transitie van zorgsystemen gedurende het hele leven naar holistische, persoonsgerichte en gemeenschapsgerichte modellen

In de brief schrijft u (op pag. 7): "De Raadsconclusies stellen dat een strategische benadering van de zorgsector nodig is, dat het genderperspectief in de zorg moet worden *gemainstreamd*, en dat de zorgsector gebaseerd moet zijn op het uitgangspunt dat de verantwoordelijkheid voor het verlenen van zorg niet uitsluitend bij de familie van de zorgontvanger ligt, maar in plaats daarvan moet worden gedeeld. Daarnaast worden de Europese Commissie en lidstaten, aan de hand van een reeks concrete maatregelen, opgeroepen om maatregelen te nemen om de evolutie van de langdurige zorg te begeleiden naar een gemeenschapsgerichte, persoonsgerichte benadering die het genderperspectief mainstreamt".

De leden van de BBB-fractie hebben hierover de volgende vragen:

1. Wat wordt bedoeld met holistische, persoonsgerichte, gemeenschapsgerichte "modellen"?

2. Wat is exact het probleem dat we proberen op te lossen en waarom moet dit via wederom een Europees initiatief met dito regels, kosten ed.?
3. Wat wordt exact bedoeld met "genderperspectief"?
4. En waarom ligt de focus daarop?
5. Welke andere onderdelen omvat de "strategische benadering"?
6. Wat is de rol, aandacht voor aspecten zoals leeftijd, levensstijl, cultuur, opleiding, opvoeding, financiële draagkracht, overheidsvoorlichting, woonvormen, zorgvormen, etc. allen onderdelen die een rol spelen bij en bijdragen aan een gezonde maatschappij en derhalve de mate van benodigde "zorg" en de kosten?
7. Volstrekt onduidelijk is wat bedoeld wordt met "mainstreamt"?
8. Hoe denkt u de afstand tussen politiek en burger en vooral ook Europa en burger te verkleinen door gebruikmaking van de gebezigde terminologie en woordkeuzes?

F. Aanname Raadsconclusies over meer democratie op het werk en groene collectieve onderhandelingen voor fatsoenlijk werk en duurzame en inclusieve groei
De leden van de BBB-fractie hebben hierover de volgende vragen:
1. Welk probleem in Nederland proberen we met deze conclusies op te lossen?
2. Waarom is de Europaroute de geëigende weg?
3. Welke wetten of praktijken m.b.t. medezeggenschap en sociale dialoog werken in Nederland onvoldoende om dit onderwerp op de Europese agenda te zetten en niet eerst in Nederland?
4. Welke Europese wetten of richtlijnen op dit gebied werken onvoldoende en wat zijn de concrete verbeterstappen?
5. Wat voegt dit onderdeel toe?
6. Wat wordt bedoeld met "groene collectieve onderhandelingen" voor "fatsoenlijk" werk en "inclusieve groei"?
7. Wat zijn de gevolgen van aanname van deze conclusies voor verdere bureaucratisering, regeldruk, rapportageverplichtingen, etc.?

N.a.v. deze passage op pag. 8: "Nederland heeft ingezet op de erkenning van de verschillen tussen nationale systemen en de rol en autonomie van sociale partners binnen het stelsel. In de Raadsconclusies is verduidelijkt dat lidstaten voldoende ruimte krijgen om op een wijze die past binnen de nationale kaders invulling te geven aan de noties uit de Raadsconclusies." hebben de leden van de BBB-fractie de volgende vraag:

8. Wat wordt exact bedoeld met "voldoende ruimte"? Hoe wordt geborgd dat de wijze waarop wij in Nederland omgaan met sociale, arbeidsvoorwaardelijke, medezeggenschaps-technische zaken op dezelfde wijze blijven ingevuld. Ons "poldermodel" is uniek, hoe wordt dit beschermd? Hoe voorkomen we dat we ook op dit vlak onze nationale identiteit opofferen voor een Europese of bureaucratische "werkelijkheid"?

Ten aanzien van de agendapunten Beleidsdebat Europees Semester en het Beleidsdebat sociale investeringen wachten de leden van de BBB-fractie verdere informatie met belangstelling af.

De leden van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid zien uw beantwoording met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag zo spoedig mogelijk.

Hoogachtend,

Dr. M.L. Vos
Voorzitter van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid